

PRESSMEDDELANDE

1 september 2021

Sjötransporten inom EU: Den första miljökonsekvensrapporten visar på goda framsteg mot hållbarhet och bekräftar att mer behövs göras i förberedelserna på ökad efterfrågan

Sjöfarten har och kommer även fortsättningsvis att ha en viktig roll i den globala och europeiska handeln och ekonomin. På senare år har sjöfartssektorn vidtagit betydande åtgärder för att minska sin miljöpåverkan. I en tid då de globala sjöfartsvolymnerna väntas öka visar nu [en ny rapport](#) för första gången hela omfattningen av sjötransportsektorn miljöpåverkan inom EU och utmaningarna för att uppnå hållbarhet.

Sjötransporten utgör 77 procent av EU:s utrikeshandel och 35 procent av all handel, beräknat efter dess värde, mellan EU:s medlemsstater. Den är därför ett mycket viktigt led i den internationella leveranskedjan. Trots att covid-19-pandemin orsakat [en nedgång i sjöfartsverksamheten under 2020](#) förväntas sektorn växa kraftigt under de kommande årtiondena som ett resultat av en ökad efterfrågan på primära resurser och containerfrakt.

Mot bakgrund av detta har [Europeiska miljöbyrån](#) och [Europeiska sjösäkerhetsbyrån](#) i dag lanserat en [miljörapport om europeisk sjötransport](#). Rapporten utgör den första omfattande hälsokontrollen av den här sektorn. Rapporten visar att fartyg står för 13,5 procent av alla växthusgasutsläpp från transporter inom EU, efter vägtransport (71,0 procent) och luftfart (14,4 procent). Svaveldioxidutsläppen från fartyg som anlöper europeiska hamnar uppgick till omkring 1,63 miljoner ton under 2019. Den siffran förväntas minska ytterligare under kommande decennier tack vare strängare miljöregler och miljöåtgärder.

Sjötransporten beräknas ha bidragit till en fördubbling av bullernivåerna under vatten inom EU mellan 2014 och 2019 och vara orsaken till hälften av alla icke-inhemska arter som förts in i europeiska hav sedan 1949. Trots att mängden olja som transporteras till sjöss stadigt ökat har dock bara 8 medelstora och stora oavsiktliga utsläpp från oljetankfartyg skett i EU-vatten under det senaste årtiondet, jämfört med 62 i hela världen.

I den gemensamma rapporten görs en bedömning av nuvarande status för kommande hållbara lösningar inom sjötransport, inklusive alternativa bränslen, batterier och landströmsförsörjning, och en heltäckande bild ges av hur dessa används i EU. Rapporten beskriver även framtida problem som klimatförändringarna kommer att medföra för industrin, inklusive de potentiella effekter som stigande havsnivåer kan ha på hamnarna.

”Vår strategi för hållbar och smart rörlighet innebär att alla transportsätt måste bli hållbarare, smartare och motståndskraftigare. Och det gäller även sjöfarten. Den har visserligen minskat sitt miljöavtryck under de senaste åren, men står fortfarande inför stora utmaningar när det gäller att minska koldioxidutsläppen och föroreningarna. Vår politik går ut på att hjälpa sektorn att lösa dessa problem genom att på bästa sätt utnyttja de senaste rönen, innovativa lösningar och digital teknik. På så sätt kan sjöfarten fortsätta att växa och uppfylla våra medborgares dagliga behov, vara i harmoni med miljön samtidigt som den behåller sin konkurrenskraft och skapar bra arbetstillfällen”, säger **Adina Vaelean**, EU:s transportkommissionär.

”Den här gemensamma rapporten ger oss en utmärkt översikt över de nuvarande och framtida utmaningar som sjötransporten står inför. Budskapet är tydligt – sjöfarten förväntas öka under de kommande åren. Så om vi inte agerar nu kommer sektorn att producera allt fler utsläpp av växthusgaser, luftföroreningar och undervattensbuller. En smidig men snabb omställning inom den här sektorn är avgörande för att uppnå målen för den europeiska gröna given och gå mot koldioxidneutralitet. Denna nödvändiga omställning till en hållbar blå ekonomi kommer även att skapa nya ekonomiska möjligheter för den europeiska transportindustrin. Det är en enorm utmaning, men tekniken, resurserna och viljan finns för att ta itu med det”, säger **Virginijus Sinkevičius**, EU-kommissionär med ansvar för miljö, hav och fiske.

”Innovationsdriven hållbarhet är en möjlighet för sjöfarten att genomgå en lika storskalig omvandling som när ångan ersatte seglet. Det är en ny maritim revolution som kommer att vara beroende av fartyg som utvecklats med hjälp av avancerad teknik och digitala lösningar. Detta kommer dock att kräva en allomfattande process i flera steg på nationell, europeisk och internationell nivå som inbegriper både säkerhetsmässiga och sociala aspekter såväl som miljöaspekter. Sjöfartens roll som en länk i en gränsöverskridande logistikkedja är också mycket viktig. Därför måste varje länk i den kedjan – från hamnar till skeppsbyggnadssektorn, från leverantörer till de privata och offentliga finanssektorerna – ta del i vår strävan mot hållbarhet”, säger **Maja Markovčić Kostelac**, verkställande direktör för Europeiska sjösäkerhetsbyrån.

”Europas sjöfartssektor spelar en viktig roll för vårt ekonomiska välbefinnande, men den här rapporten visar också tydligt att sjöfarten i Europa och hela den internationella sjöfartsgemenskapen måste göra mer för att minska sektorns miljöavtryck. Även om europeisk och internationell politik redan har lett till att vissa åtgärder vidtagits så behöver mer göras för att en verklig omställning till en mer hållbar sjötransportsektor ska kunna genomföras. Det skulle bidra till att trygga våra mest känsliga ekosystem och kustområdets välmående och överlevnad framöver, något som också handlar om européernas välbefinnande”, menar **Hans Bruyninckx**, verkställande direktör för Europeiska miljöbyrån.

Betydande inverkan på miljön

- **Utsläpp av växthusgaser:** Sammanlagt släppte fartyg som anlöpte hamnar i EU och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ut omkring 140 miljoner ton koldioxidutsläpp under 2018 (ca. 18 procent av de sammanlagda koldioxidutsläppen från sjötransporter i hela världen det året).
- **Luftförorening:** Under 2019 uppgick SO₂-utsläppen från fartyg som anlöpte europeiska hamnar till omkring 1,63 miljoner ton, vilket motsvarar ungefär 16 procent av de globala SO₂-utsläppen från internationell sjöfart.
- **Undervattensbuller:** Fartyg skapar buller som kan påverka marina arter på olika sätt. Man har uppskattat att det totala ackumulerade undervattensbullret i EU:s vatten mer än fördubblades mellan 2014 och 2019. Containerfartyg, passagerarfartyg och tankrar genererar de högsta bullernivåerna från sina propellrar.
- **Främmande arter:** Sedan 1949 har sjötransportsektorn stått för den största andelen införda främmande arter i vatten runt EU (nästan 50 procent), varav det största antalet har hittats i Medelhavet. Av dessa klassificeras sammanlagt 51 arter som arter med hög ekologisk effekt, vilket innebär att de kan påverka ekosystem och inhemska arter. I rapporten noteras även en brist på data som gör det svårt att bedöma den fulla inverkan på livsmiljöer och arter.
- **Oljeföroreningar:** Av totalt 18 stora oavsiktliga oljeutsläpp i världen sedan 2010 skedde endast tre i EU (17 procent). Tack vare bättre övervakning, tillämpning och medvetenhet hålls antalet olyckor som leder till oljeförorening nere trots att mängden olja som transporteras till sjöss stadigt har ökat under de senaste 30 åren.

Navigera mot en hållbar utveckling

EU:s sjöfart står inför ett avgörande årtionde vad gäller omställningen till en mer ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar sektor. *Redan nu har de flesta fartyg som anländer EU:s hamnar reducerat sin hastighet med 20% jämfört med 2008 och därmed också reducerat sina utsläpp enligt rapporten.*

Dessutom har icke-traditionella bränslen och energikällor, såsom biobränslen, batterier, vätgas och ammoniak vuxit fram som möjliga alternativ för sjöfarten, med potential att göra sektorn helt fossilfri och så småningom leda till nollutsläpp. Landströmsförsörjning (som innebär att fartygen stänger av sina motorer och ansluter till en kraftkälla på land när de ligger i hamn) kan också fungera som en renare energikälla i hamnar för havs- och inlandssjöfart.

LÄNK TILL RAPPORTEN OCH FAKTABLAD

Europeiska miljöbyrån: <https://www.eea.europa.eu/publications/maritime-transport/>

Europeiska sjösäkerhetsbyrån: <http://www.emsa.europa.eu/emter>

PRESSKONTAKTER

- **Europeiska sjösäkerhetsbyrån:** Ruth McDonald: Ruth.MCDONALD@emsa.europa.eu; mobil: +351 913 151 610
- **Europeiska miljöbyrån:** Antti Kaartinen: Antti.Kaartinen@eea.europa.eu; mobil: +45 2336 1381
- **Europeiska miljöbyrån:** Constant Brand: Constant.Brand@eea.europa.eu; mobil: +45 2174 1872